

غزوة بدر او د

موليٰ علي رضی اللہ عنہ شان

د مَدَنِي مرکزونو (فيضانِ مدينه) او د شعبه إمام مساجد
دعوتِ إسلامي) لاندې جوماتونو د پاره
(په 6 مارچ، کال 2026ء (بمطابق: 16 رَمَضَانَ الْمُبَارَكِ، کال 1447هـ

د جُمَعَةِ الْمُبَارَكِ

(For Islamic Brothers)

غزوة بدر او د مولیٰ علی رضی اللہ عنہ شان

د مَدَنِي مرکزونو (فیضانِ مدینہ) او د شعبہ امام مساجد (دعوتِ اسلامی) لاندې جوماتونو د پاره

په 6 مارچ، کال 2026ء (بمطابق: 16 رَمَضانُ الْمُبَارَک، کال 1447هـ) د جُمُعَةُ الْمُبَارَک

قرآني بيان

په نوم

غزوة بدر او د مولیٰ علی رضی اللہ عنہ شان

په دې بيان کښې به تاسو زده کړئ...

د حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ذِكْرٍ خَيْرٍ

د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دوه شانونه

جَنَّتْ د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مشتاق دے

د تقویٰ دارو 4 صفتونه

پیشکش

FOR FEEDBACK
(+92) 315 2692 786

الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة

Islamic Research Center

(شعبه: بیانات دعوتِ اسلامی)

GET MORE SPEECHES
(+92) 310 8882 033

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ط وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتِمِ النَّبِيِّنَّ ط
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا مُوْرَ اللّٰهِ
نَوِيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعْتِكَافِ نِيَّتِ او كُورِ)

د دُرُودِ شَرِيْفِ فَضِيْلَتِ

د مسلمانانو د څلورم خليفه مولیٰ علی شيرِ خُدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مشر شهزاده حضرت امام حسن مجتبیٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: رسولِ ذیشان، مكي مَدَنِي سُلْطَانِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: پۀ ما باندې درود لولئ! او سلام راليريئ! بۀ شكۀ تاسو چي هر چرته هم يئ، ستاسو درود او سلام ما ته رارسيري- (1)

سُبْحَانَ اللّٰهِ! خُورِو او مُحْتَرَمِو اِسْلَامِي وِرُونِو! څومره د خوش قِسْمَتِي خبره ده چي محبوبِ ذیشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كوم چي د الله پاك محبوب دۀ، د دواړو جهانو سلطان دۀ، د نبيانو نبي دۀ، امامُ الانبيا دۀ، د فرښتو هم نبي دۀ، مونږ كه چرې درودِ پاك لولو نو زمونږ د كنهكارانو ذِكْر داسې د رسولِ ذیشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بارگاه ته رسيري-

هونه هو آج كچھ مَرَاذِكْرِ حَضُورِ مِيْلِ هُوَا

ورنه مری طرف خوشی دیکھ کے مسکرائی کیوں (2)

وضاحت: ښکاري چي نن به زما ذِكْر د رسولِ اکرم، نورِ مَجَسَّمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پۀ

1... مسند ابی یعلیٰ، مسند الحسن بن علی بن ابی طالب، جلد: 5، صفحه: 167، حدیث: 6755-

2... حدائق بخشش، صفحه: 97-

دربار کنبې ضرور شوے وي، ځکه خو دا خوشحالی ما ته گوري او خنديري-

مونږ له پۀ کثرت سره درود پاک لوستل پکار دي، د مسلمانانو څلورم خليفه حضرت علي المرتضى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: **إِذَا مَرَرْتُمْ بِالْمَسَاجِدِ فَصَلُّوا عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** يعنې کله چې د جومات پۀ خوا تيريږي نو هغه وخت هم پۀ سرکارِ عالي وقار، مکي مَدني تاجدار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** باندې درود لولئ! (1)

الله پاک دې زمونږه **♦** د جومات پۀ ليدو **♦** جومات ته پۀ راتللو **♦** د نمونځ نه مخکينې **♦** د نمونځ نه پس بلکې **♦** پۀ ولاړه **♦** پۀ ناسته **♦** پۀ گرځيدو، پۀ کثرت سره د درود پاک د لوستلو توفيق راعطا کړي- **أَمِينَ بِحَاةِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**-

ذات والا په	بار بار درود
بار بار	بار اور بے شمار درود
بے عدد اور بے عدد	بے شمار اور بے شمار درود
تسلیم	هو الی مرا شعار درود
بہتے اُٹھتے جاگتے سوتے	سب درودوں کی تاجدار درود (2)
شهر یار رسل کی نذر کروں	

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! **صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ**

قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ (الله پاک پۀ قرآن کریم کنبې فرمائي):

هَذِينَ حَصَصْنَاهُ لَكُمْ فِي رِيَابِهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا أَقْطَعَتْ لَهُمْ رِيَابًا مِّنْ تَارٍ

طُيُوبًا مِّنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمِ ﴿١١﴾

(پاره: 17، سورة الحج: 19)

1... القول البديع، الباب الخامس، عبد دخول المساجد والمرور... الخ، صفحہ: 188۔

2... ذوق نعت، صفحہ: 123-124۔

صَدَقَ اللهُ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: دا دوه ډلې دي کومې چې د خپل رب په باره کښې جگړه کوي نو د کافرو د پاره د وور جامې پریکړې شوې دي او د هغوئي په سرونو به خوټکیدلې اوبه اچولې کيږي۔

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! 19 رَمَضانُ الْمُبَارَك، په تاريخي لحاظ سره هغه ورځ ده، کله چې مدينه منورې ته يو عظيم زيرے راورسيډو خو قدرت ته وگورئ چې هغه وخت د مدينه فضا غمژنه وه، معامله څه داسې وه چې د هجرت دويم کال وو، د رَمَضانُ الْمُبَارَك برکتې ورځې وې، د خوږ آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفى صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نازبينه شهزادگۍ حضرت رُقَيَّة رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ناروغه وه، په 12 رَمَضانُ الْمُبَارَك په دويمه هجري نبي کریم صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ته د غزوة بدر د پاره سفر ورپيښ شو۔ (1) رسول الله صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خپل څوم يعني د مسلمانانو دريم خليفه حضرت عثمان غني رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته شهزادگۍ (يعني د خپلې لور) د خدمت کولو د پاره هم په مدينه کښې د پاتې کيدو حکم اوکړو او پخپله د صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ سره روان شو۔ (2) په 17 رَمَضانُ الْمُبَارَك د حق او د باطل عظيم جنگ يعني غزوة بدر وشو، دا هغه ورځ وه، کومې ته چې الله پاک يَوْمُ الْفُرْقَان و فرمائيله، په دې ورځ د مکې د کافرانو غرور د خاورو سره خاورې شو، هغه کافران کومو چې اسلام ختمول غوښتل، په هغه ورځ هغوئي پخپله د خاورو سره خاورې شول۔

1... البواب الدنيه، المقصد الاول، مغازيه وسراياها وبعوثه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، جلد: 1، صفحه: 178 خلاصه۔

2... طبقات ابن سعد، رقم: 4099، رقيه بنت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، جلد: 8، صفحه: 30۔

په غزوة بدر کنبې د مسلمانانو بنکلي فتح نصیب شوه، په 19 رَمَضَانُ الْمُبَارَكِ قاصد (پیغام راورونکي) د فتح زیرے مدینے منورې ته راوړو، کله چې قاصد راورسیدو نو هغه وخت فضا غمزنه وه ځکه چې د رسولِ ذیشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شهزادگی حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وفات شوې وه- کله چې قاصد مدینے منورې ته راورسیدو نو هغه وخت خلق د حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په دفن کولو کنبې مصروف وو- (1)

اللَّهُ أَكْبَرُ! زما نبي، خور نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د دې دین د پاره کومې قربانۍ ورکړې، په دې لازواله او بے مثال قربانو کنبې یوه قرباني ده چې رسولِ اکرم، نورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د دین د سر لوري د پاره د بدر په میدان کنبې وو، دلته شهزادگی صاحبه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا د اخرت په سفر باندې روانیدله--!!

حق کی راه میں پتھر کھائے خوں میں نہائے طائف میں
دین کا کتنی محنت سے کام آپ نے اے سلطان! کیا (2)

د حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ذِكْرٍ خَيْرٍ

◆ حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا د خورِ آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نازيننه شهزادگی ده ◆ د نبوت د اعلان نه مخکينې يې دُنيا ته تشریف راورلو ◆ د 20 کالو په عمر کنبې د دُنيا نه رخصت شوه ◆ هغه د مسلمانانو د دريم خليفه حضرت عثمان غني رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورومبۍ کور ودانې محترمه ده ◆ د هغې د وفات نه پس رسولِ ذیشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د خپلې دويمې شهزادگی حضرت اُمّ کلثوم رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نکاح د حضرت عثمان غني رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره اوکړه- ◆ حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا دومره اوچته مرتبه لري چې هغې د دین

1... بذل القوة، القسم الثاني، الباب الثالث فيما وقع من الحوادث... الخ، الفصل الثاني،
صفحه: 430 خلاصه

2... وسائل بخشش، صفحه: 197-

د پاره درې کرته هجرت او کړو، د اسلام پۀ وړومبي دور کښې درې هجرتونه شوي دي: **2** کرته د حبشي (*Abyssinia*) طرف او دريم هجرت د مکے مکرمې نه مدینے منورې ته۔ حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا دا درې واړه هجرتونه کړي۔ (1) ◊ کله چې پۀ وړومبي ځل هغه او حضرت عثمان غني رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د حبشه طرف ته د هجرت د پاره روان شول نو سرکارِ عالي وقار، مکي مَدَنِي تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وفرمائيل: د حضرت لوط او ابراهيم عَلَيْهِمَا السَّلَام نه پس عثمان وړومبے گس دے چاچي د خپل کور والو سره د الله پاک پۀ لار کښې هجرت کړے دے۔ (2)

د حضرت رُقِيَّه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نور هم ډير فضيلتونه دي، که د هغې او د خور آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ټول اولاد مبارک تفصيلي ذکر لوستل غواړي نو د مکتبه المدينه کتاب **آقا کے شہزادے و شہزادياں** ولولئ! دا کتاب د دعوتِ اسلامي د ويب سائټ www.dawateislami.net نه هم ډاؤن لوډ کيدے شي۔

خونِ خَيْرِ الرُّسُلِ سے ہے جن کا خمير | اُن کی بے کوټ ټيټت پۀ لاکھوں سلام (3)
وضاحت: د چا پيدائش چې د سيد المرسلين، نُورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د وينې مبارکې نه دے د هغوئي پۀ بے عيبه او بے داغه سيرت بانډې دې پۀ لکونو سلامونه نازل شي۔

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّيْ اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

1... آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کے شہزادے شہزادياں، صفحہ: 7169 خلاصہ۔

2... مستدرک، کتاب معرفة الصحابة، ذکر اول من ہاجر... الخ، جلد: 5، صفحہ: 60، حدیث: 6933۔

3... حدائق بخشش، صفحہ: 309۔

د آیت مبارک وضاحت

خوړو او محترموا سلامي ورونو! 17 رَمَضانُ الْمُبَارَك د غزوة بدر ورځ ده او 21 رَمَضانُ الْمُبَارَك د حضرت علي المرتضى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورځ ده يعنې په 21 رمضان د مسلمانانو د څلورم خليفه حضرت علي المرتضى شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شهيد كړے شوه وو- (1) مونږ د بيان په شروع كښې د 17 سپيارې، د سورة حج د آيت: 19 د اوريدو سعادت حاصل كړو، دا آيت مبارک د مولیٰ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په شان كښې او د غزوة بدر په بيان كښې نازل شوه دے- عظيم صحابې رسول حضرت ابوذر غفاري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به قَسَم خوړلو او فرمائيل به يې چې 3 صحابه كرام كوم چې د غزوة بدر په ورځ د ټولو نه مخكښې د كافرانو د مقابلې د پاره ور مخكښې شوي وو يعنې حضرت علي، حضرت حمزه او حضرت عبیده بن ثابت رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ، دا آيت (او د دې نه مخكښې 6 آيتونه) د دې 3 صحابه كرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په حق كښې نازل شول- (2)

په روايتونو كښې دي: د غزوة بدر په ورځ چې كله د مسلمانانو او كافرانو لښكرو يو بل ته مخامخ شو نو عتبه، شيبه او وليد بن عتبه كوم چې د مکه لوي سرداران او غير مسلمه وو، هغوئي درې واړه د لښكر نه راوتل او مخكښې ميدان ته راغلل او غريبي او كپرو: اے مُحَمَّد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)! زمونږ د مقابلې د پاره ځوانان راوليرئ! د هغوئي په دې غږ اوريدو ځينې انصار صحابه [رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ] ودريدل، سركار عالي وقار، مكي مَدَنِي تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وفرمائيل: تاسو كښينئ! بيا يې وفرمائيل: اے بنو هاشم! تاسو وړاندې شئ! د نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دې حُكْم اوريدو حضرت مولیٰ علي، حضرت حمزه او حضرت عبیده رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ وړ وړاندې شول، حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د عتبه سره، حضرت

1... تاريخ ابن عساکر، رقم: 4933، علي بن ابی طالب، جلد: 42، صفحه: 587-

2... تفسير قرطبي، پارچه: 17، سورة الحج، زیر آيت: 19، جلد: 6، جز: 12، صفحه: 17-

حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د شيبه سره او حضرت عبیده رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د وليد سره مقابلہ اوکرہ او پة لبر ساعت کنبی يي درې وارہ غير مسلمہ دوزخ ته وليبرل۔ (1)

حضرت ابو جعفر محمد باقر بن علي زين العابدين رَضِيَ اللهُ عَلَيْهِ فرمائي: د بدر پة ورخ د اسمان نہ يوې فرشتے اواز اوکرو:

لَا سَيْفَ إِلَّا دُو الْفَقَارِ | لَا فَتَى إِلَّا عَلِيٌّ

ترجمہ: اصلي توره خو ذو الفقار (يعني د رسول زيشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ توره) ده او حقيقي خوان يعني بهادر خو حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دے۔ (2) سُبْحَانَ اللهِ!

مُرْتَضَى شير حق أَشْجَعُ الْأَشْجَعِينَ | سَاقِي شير و شربت پہ لاکھوں سلام
شير شمير زَن شاهِ خَيمِرِ شَكَن | پَر تَوِ دَسْتِ قَدَرَتِ پہ لاکھوں سلام (3)

وضاحت: پة حضرت علي المرتضى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د الله پاک پة از مري د پة بهادرو کنبی د تولو نہ پة لوئي بهادر او د پة ميلمنو باندي پي او شربت خنبوونکي مولائے کائنات رَضِيَ اللهُ عَنْهُ باندي دې پة لكونو سلامونه نازل شي د مولا علي المرتضى شير خُدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د از مري پة شان پة بهادري سره توره وهوونکے د خيبر دروازه ماتوونکے د دَسْتِ قُدَرَتِ فيضان موندونکے دے، پة هغوئي باندي دې پة لكونو سلامونه نازل شي۔
خوبرو او محترموا اسلامي ورونوا! پة دې موقع باندي دا آيتونه نازل شول، الله پاک فرمائي:

1... سيرة ابن بشام، غزوة بدر الكبرى، مقتل الاسود بن المخزومي، جلد: 1، جز: 2، صفحه: 214۔

2... الرياض النضرة، جز: 3، الباب الرابع، الفصل السادس، ذكر اختصاصه بتنبوه... الخ، صفحه: 134۔

3... حدائق بخشش، صفحه: 313 ملتقطاً۔

هٰذِهِ حَصْبَانِ احْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ

(پاره: 17، سورة الحج: 19)

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: دا دوه ډلې

دي کومې چې د خپل رَبّ په باره کښې جگره کوي-

دا ټول 6 کسان وو، 3 غیر مسلمه: عتبه، شيبه او وليد او 3 صحابه کرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ:

◆ مولیٰ علي ◆ حضرت حمزه او ◆ حضرت عبیده (رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ)، په دې ځائے کښې دوې ته بیلې بیلې ډلې وفرمائیلې شوې او د دې 2 ډلو د انجام په باره کښې ارشاد وفرمائیلې شو- نو ◆ عتبه ◆ شيبه او ◆ وليد کوم چې غیر مسلمه وو، د هغوئي 3 سزاگانې بيان کړې شوې، ارشاد دے:

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: نو د کافرو

د پاره د وور جامې پریکړې شوې دي او د هغوئي په سرونو به خوټکیدلې اوبه اچولې کيږي- چې هغې سره به کوم څه چې د هغوئي په ځیتو کښې دي هغه ټول او څرمنې به یې وسوزي- او د هغوئي د پاره د اوسپنې گرزونه دي-

فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ ط

يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِّن حديدٍ ﴿٢١﴾

(پاره: 17، سورة الحج: 19-21)

دا د هغه غیر مسلمو 3 سزاگانې دي: (1): دوئي ته به د وور (Fire) جامي اغوستلے شي

(2): د دوئي په سرونو باندې به خوټکیدلې اوبه (Boiling Water) اچولے شي، د کومو

سره چې به د دوئي د ځیتي دننه څيزونه او څرمنې وسوزيږي (3): او دوئي به د اوسپنې

(Iron) په گرزونو (مثلاً څټکونو) وهلے شي-

د اللہ پاک پناہ! د اللہ پاک پناہ! --!! اللہ پاک دے مونبر د دوزخ د سختو سزاگانو نہ

محفوظ کری۔ اَمِنْ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ۔

سُن رتھا ہے ہوتا ہے بڑا سخت اندھیرا | تڑپت میں مری نور کا فانوس جلانا
محشر میں حساب آہ! میں دے ہی نہ سکوں گا | رحمت نہ ہوئی ہوگا جہنم میں ٹھکانا
یا شاہِ مدینہ! مہِ رمضان کا صدقہ | جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنا (1)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ! صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

خوبرو او محترموا اسلامی ورونوا! درې صحابہ کرام حضرت مولیٰ علی، حضرت حمزہ او حضرت عبیدہ رضی اللہ عنہم کوم چي د بدر پئے ورخ د تولو نہ مخکنی لارل او غیر مسلمہ یی دوزخ ته ورسول، اللہ پاک د هغوئي د 4 انعامونو دلته ذکر اوکړو، ارشاد دے:

[مفهوم] ترجمہ کنز العرفان: بے شکہ اللہ به ایمان والا او نیک اعمال کوونکی هغه باغونو ته داخلوي د کومو نه لاندې چي نهرونه بهیږي. هغوئي ته به پء هغه باغونو کسې د سرو زرو گږې [بنگري] او ملغلرې وراچولے کيږي، او پء جنتونو کسې به د هغوئي جامې ريسم وي۔ او هغوئي ته د پاکيزه خبرې هدايت ورکړے شواو هغوئي ته د تولو تعريفونو

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ آسَاورٍ مِنْ ذَهَبٍ وَ نُؤْلُواً وَ لِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَ هُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ۗ وَ هُدُوا إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٣﴾

(پاره: 17، سورة حج: 23-24)

لائق (الله) لاره ونبودلے شوه-

دا څلور انعامونه دي: (1): دوئي ته به جنتي باغونه عطا کولے شي (2): دلته به دوئي ته د سرو زرو گرې (Golden Bracelets) او لعلونه (Pearls) اچولے شي (3): د دوئي جامې مبارکې به د رينسمو (Silk) وي (4): دوئي ته د پاکې خبرې هدايت اوکړے شو او د ټولو خوبيانو والا رَبِّ کریم لاره ورته ونبودلے شوه-

د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ 2 شانونه

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! پۀ دې ښکلو ښکلو آيتونو کښې د مسلمانانو د څلورم خليفه حضرت علي المرتضى شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ 2 شانونه بيان کړے شول:

(1): مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جنتي دے

ورومبے شان خو دا بيان کړے شوے چې پۀ دې آيت کښې هغوئي ته د جنت، د هغه ځائے د بهترینو جامو او کالو زيرے ورکړے شوے دے- اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حضرت مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قطعي يقيني جنتي دے بلکې يواځې هغوئي نه ټول صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ جنتيان دي-

جَنَّتِي جَنَّتِي	ټولي صحابيانې هُم!	جَنَّتِي جَنَّتِي	هر صحابي ني!
جَنَّتِي جَنَّتِي	حضرتِ صديق هُم	جَنَّتِي جَنَّتِي	څلور ياران د ني!
جَنَّتِي جَنَّتِي	عُثْمَانِ غني	جَنَّتِي جَنَّتِي	او عمر فاروق هُم
جَنَّتِي جَنَّتِي	دي حسن حسين هُم	جَنَّتِي جَنَّتِي	فاطمه او علي
جَنَّتِي جَنَّتِي	هره بي بي د ني	جَنَّتِي جَنَّتِي	والدين د ني
جَنَّتِي جَنَّتِي (I)	او ابو سُفيان هُم	جَنَّتِي جَنَّتِي	دے معاويه هُم

د خور محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خور ملکرے

د حضرت زید بن ابو آوفی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دے، سرکارِ علی وقار، مکی مَدَنِي تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حضرت مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مخاطب کړو او اوښې فرمائیل: اے علی! تہ او زما لور فاطمه دواړه به پۀ جَنَّت کنبې زما سره زما پۀ محل کنبې اوسپړی، بیا نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دا آیت تلاوت کړو: (1)

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: هغوئي به پۀ

خپل مينځ کنبې ورونه ورونه وي، يو بل ته مخامخ به پۀ تختونو ناست وي-

إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

(پاره: 14، سورة الحجر: 47)

جَنَّت د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مشتاق دے

د حضرت آنس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دے، رسولِ ديشان، مکی مَدَنِي سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: جَنَّت د دريو کسانو مشتاق دے: (1): علي (2): عَمَّار (3): او سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ عَنْهُم - (2)

د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جَنَّتِي باغونه

حضرت علي المُرتضى، شیرِ خُدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: زۀ د رسولِ رحمت، مالکِ جَنَّت صَلَّى اللهُ

1... فضائل الصحابه. فضائل علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ من حديث ابی بکر... الخ، جز: 2، صفحه: 667، حديث: 1137-

2... ترمذی، ابواب المناقب عن رسول الله، باب مناقب سلمان... الخ، صفحه: 860، حديث: 3802-

عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره د مدینے پۛ یوه لاره باندې تیریدم، مونږه د یو باغ پۛ خوا راتیر شو، ما وویل: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! دا خومره بنکلے باغ دے---!! اوښې فرمائیل: **لَكَ فِي الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْهَا** (یعنې اے علی!) تا ته به پۛ جَنَّت کنبې د دې نه هم بنائسته باغ درکولے شي- بیا مونږه تللو او د یو بل باغ پۛ خوا راتیر شو، ما عرض اوکړو: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! دا هم خومره بنکلے باغ دے- بیا یې اوښې فرمائیل: **لَكَ فِي الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْهَا** (یعنې اے علی!) تا ته به پۛ جَنَّت کنبې د دې نه هم بنائسته باغ درکولے شي- هم داسې پۛ تلو تلو مونږه د 7 باغونو پۛ خوا راتیر شو، نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هر ځل هم دغه وفرمائیل: **لَكَ فِي الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْهَا** (یعنې اے علی!) تا ته به پۛ جَنَّت کنبې د دې نه هم بنائسته باغ درکولے شي- (1)

میں گناہوں کا مریض اور آپ ہیں میرے طیب	دیکھئے! مجھ کو شفا مولیٰ علی مشکل کُشا!
مغفرت کرو ایسے! جنت میں لے کے جائیے!	واسطہ حسین کا مولیٰ علی مشکل کُشا!
اشکبار آنکھیں عطا ہوں، دل کی سختی دُور ہو	دیکھئے خوفِ خدا مولیٰ علی مشکل کُشا!
بھیک لینے کے لئے دربار میں منگتا ترا لے کے	کشکول آگیا مولیٰ علی مشکل کُشا!
کیوں پھروں در در بھلا خیرات لینے کے لئے	میں فقط منگتا ترا مولیٰ علی مشکل کُشا! (2)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

(2): مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د دین د پارہ ډال دے

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! پۛ دې آیتونو مبارکو کنبې حضرت علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته خَصَم

1... مسند ابی یعلیٰ، مسند علی بن ابی طالب، جلد: 1، صفحہ: 191، حدیث: 565۔

2... وسائل بخشش، صفحہ: 522-524 ملتقطاً۔

فرمائیلے شوے دے، یعنی هغوئي هغه ذیشان دے کله چې د الله پاک د دين په مقابله کښې څوک راوځي، د الله پاک د ذات او د صفتونو په باره کښې گستاخي کولې شي نو هغوئي د ځان نه ډال جوړ کړي او د دين د خدمت د پاره ودريري-

مولیٰ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ او د قرآن خدمت

صحابی رسول حضرت ابو سعید خدری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: يو ځل مونږ د رسول ذیشان، مکي مدني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د تشریف راوړلو انتظار کولو، په دې کښې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د کور مبارک نه بهر تشریف راوړلو، مونږ ټول د هر کلي د پاره ودریدو- د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د نعل شریف (یعني د پیزار مبارک) د گندلو حاجت وو، نور رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پیزار مبارک مولیٰ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته عطا کړلو، هغوئي پیزار مبارک گندلو- هغه وخت رسول ذیشان، مکي مدني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرمائیل: لکه څنگه چې ما ته د قرآن کریم د نازلیدو په باره کښې د غیر مسلمو سره مقابله کول دي، په تاسو کښې يو گس دے، هغه به د قرآن کریم د تاویل په باره کښې مقابله کوي (یعني ځینې بد باطنه به د قرآن مجید معانې بدلې کړي، په تاسو کښې به يو گس د هغه بد بختو سره مقابله کوي)- بیا نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرمائیل: هغه دا دے کوم چې اوس زما پیزار گندي- (1)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! دا واقعه د کومې غيبي خبر چې رسول ذیشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ورکړو، دا په 38 هجري وشوه، د کوفې اوسیدونکي ځینې منافقان خلق وو، هغوئي د قرآني آیتونو غلط مطلبونه وپستل شروع کړل او د هغه غلطو مطلبونو په نوم هغه بد بختو په حضرت مولیٰ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ باندې د کفر فتویٰ هم ولگوله (2) او برنا حقه يي

1... ترمذی، ابواب المناقب عن رسول الله، مناقب علی بن ابی طالب، صفحه: 846، حدیث: 3724-

2... تاریخ ابن عساکر، رقم: 4933، علی بن ابی طالب، جلد: 42، صفحه: 467465 خلاصه.

قتل او جنگ بازار گرم کړو- حضرت مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هغوئي ډير پوهه کړل خو هغوئي په سمه لار نه شول، اخر حضرت مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د هغوئي سره جنگ او کړو او هغوئي يې دوزخ ته ورسول- (1)

د الله پاک پناه! الله پاک دې مونږ ټول د شرک او کفر نه په امان کړي، الله پاک دې زمونږه په ايمان باندې ثابت قديم نصيب کړي-

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ-

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د دين د پاره ډال جوړ شئ!

خوږو او محترموا اسلامي وروڼو! د دې نه علاوه چې هم د حضرت مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سيرت مبارک (Biography) ولولئ نو معلومه به شي درته چې هغوئي په حقه د دين د پاره ډال وو، د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نافرمانی به چې کيدله نو هغوئي به د موقعي په مناسبت سره، په حکمت سره د حق اواز پورته کولو-

مونږ له دا صفت اختيارول پکار دي ◊ که د الله پاک نافرمانی وي ◊ او که د رسول ښان، مکي مدني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نافرمانی وي ◊ د دين اسلام خلاف ورزي او کړې شي ◊ گناهونه او کړې شي نو مونږ له پکار دي چې د خپل وس مطابق، د خپل حيثيت مطابق، د موقعي په مناسبت سره، په حکمت سره گناهونه منع کړو- زمونږه آقا، زمونږه مولیٰ، د مسلمانانو څلورم خليفه حضرت علي المرتضى شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي:

1... البداية والنهاية، خلافة علي بن ابي طالب، مسير امين المؤمنين علي الخوارج، جلد: 4، صفحه: 308307 خلاصه.

تبلیغ (یعنی د نیکی دعوت و رکول) بہترین جہاد دے۔ (1) نور فرمائی: کوم زرہ چي نيکي، نيکي اونہ گنبي او گناہ، گناہ اونہ گنبي نو د هغه (زرہ) بره حصه به داسي بنکته کولے شي لکه څنگه چي تيلي۔ [يعني گوتی] ألتا کرے شي او د تيلي دننه څيزونه خواره واره پريوځي۔ (2)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! نن سبا هر طرف ته گناھونه کولے شي د دې پورې چي په ظاهره نيک په نظر راتلونکي گس ته ورنزدې شي نو هغه هم بعضې وخت د عقيدې په خرابي، د ژبې په بے احتياطو، د بد نظري او د بدو اخلاقو په افتونو کښي اخته په نظر راځي، آه! هر طرف ته گناھونه او بس تش گناھونه په نظر راځي! نيکان خلق بے شکه چي موجود دي خود هغوئي شميره ډيره کمه شوې ده۔ په داسي حالاتو کښي په مونږ ټولو باندې لازم دي چي د حق دين خدمت اوکړو، د الله او د رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خبرې خلقو ته ورسوو او د گناھونو د سيلاب مخي ته بند وټرو۔ الله پاک دې مونږ ټولو ته د ځان او د نورو د اصلاح د کوشش کولو توفيق راعطا کړي۔

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ۔

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

د تقویٰ دارو 4 صفتونه

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د حضرت مولیٰ علی رضی اللہ عنہ شانونه خو بے شميره دي، رښتيا خبره خو دا ده چي د حضرت علي المرتضى رضی اللہ عنہ خو څه کړې!! مونږ د يو صحابي رضی اللہ عنہ هم پوره شان بيانولے نه شو!! بس الله پاک دې زمونږه د دې پاکو خلقو

1... تفسیر کبیر، پارہ: 4، سورہ آل عمران، زیر آیت: 104، جلد: 3، صفحہ: 316۔

2... مصنف ابن شیبہ، کتاب الفتن، مآذکر فی فتنۃ الدجال، جلد: 8، صفحہ: 667، رقم: 124۔

یعنی د صحابۀ کرامو او اهل بیتو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ رښتوني غلامي نصیب کړي- **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** په دواړو جهانو کښې به مو بیرې پورې وځي-

د رَمَضَانُ الْمُبَارَك برکتې ورځې دي، د نیکو کولو، تقویٰ موندلو او د جَنَّت د گټلو ساعتونه دي، په اخره کښې راځئ چې د مولیٰ علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ یو ښکله نصیحت واورو- د مسلمانانو څلورم خلیفه امیر المؤمنین حضرت مولا علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: تقویٰ د څلورو

څیزونو د مجموعې نوم دے: (1): **أَلْخَوْفُ مِنَ الْجَلِيلِ** (یعنی د الله پاک نه ویریدل) (2): **أَلْعَمَلُ بِالتَّنْزِيلِ** (یعنی په قرآن کریم باندې عمل کول) (3): **أَلْقَنَاعَةُ بِالْأَقْلِيلِ** (یعنی په لږه باندې راضي اوسیدل) (4): **أَلِاسْتِعْدَادُ لِيَوْمِ الرَّجِيلِ** (د اخرت د سفر تیاري کول)۔⁽¹⁾

یعنی دا 4 صفتونه چې د کوم خوش قسمته نصیب شي، هغه پرهیزگاره جوړېږي- الله پاک دې مونږ ته د دې څلور واړو صفتونو د اختیارولو توفیق راعطا کړي-

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ-

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلِّ اللهُ عَلَى مُحَمَّد

Muslim's Funeral (گَفَن دَفَن) ایپلي کیشن

اے د خور نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! **الْحَمْدُ لِلَّهِ!** د دعوتِ اسلامي د **I.T** ډیپارټمنټ له خوا مختلف ایپلي کیشنز جاري کړې شي دي، په کومو کښې چې یو موبائل ایپلي کیشن دے: **Muslim's Funeral (گَفَن دَفَن)**- په دې موبائل ایپلي کیشن کښې د مړي د غُسل او کفن دفن وغیره په باره کښې ډیر اهم معلومات ورکړې شوي دي او **❖** یوه خاص خبره دا ده چې **مړي له به غُسل څنګه ورکوې؟ گَفَن به ورته څنګه اچوې؟** د دې د

¹... بستان العارفین، تقویٰ کا بیان، صفحه: 107-

عملي طريقي د پاره **Animated Videos** [متحرک ويډيوگانې] هم شاملې دي. ❖ د مړي د غسل او کفن په باره کښې د معلوماتو د پاره په مختلفو ژبو کښې کتابونه هم شته کوم چې په اسانۍ سره په پي ډي ايف **PDF** کښې ډاؤن لوډ کيدے شي ❖ د دې ايپلي کيشن په ذريعه تاسو د دعوت اسلامي د مجلس تجهيز و تکفين د اسلامي ورونو سره هم رابطه کولے شي او ❖ د جنازې د ټولو ضروري څيزونو په باره کښې معلومات حاصليدے شي، زده يې کړئ او د هغې مطابق عمل اوکړئ- تاسو هم په خپل موبائل کښې دا ايپلي کيشن انستال کړئ او نوروله هم د دې ترغيب ورکړئ.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّيْ اللّٰهُ عَلَي مُحَمَّد

د بيان په اخره کښې راځئ چې يوه شرعي مسئله زده کړو:

صحيح څه دي؟

(د صحيح شرعي مسئلې يا په خلقو کښې د پرته غلط فهمۍ په گوته کول)

مسئله: د روژې په حالت کښې په مسواک کولو کښې هيڅ باک نشته.

وضاحت: په خلقو کښې دا خبره مشهوره ده چې د روژې په حالت کښې مسواک نشي

کولے. په اصل کښې داسې نه ده، اصلي مسئله دا ده چې د روژې په حالت کښې هر

قسمه مسواک کولے شي د دې په کولو روژه نه ماتيري بلکې څنگه چې په عامو ورځو

کښې مسواک کول سُنَّت دي هم دغه شان د روژې په حالت کښې هم سُنَّت دي- آؤ!

البته دا خبره ياده ساتئ چې که روژه درته ياده وي او د مسواک د چقولو سره گيرۍ لرې

کيري يا خوند يې محسوسيري نو د چقولو نه بچ کيدل پکار دي- کوم مسواک چې

گيرۍ کوي او د روژې ياديدو په حالت کښې د مسواک څه گيرۍ حلق ته لاره شي نو په

دې باندې روژه ماتیري - (1)

دا هم یاد ساتئ! چې دا مسئله صرف د مسواک پۀ باره کښې ده، د خو پورې چې د توب پیست خبره ده نو د دې نه علمائے کرام منع فرمائئ چې د روژې پۀ حالت کښې توب پیست مۀ کوی- ځکه چې د توب پیست د نرو ذرو حلق ته د ننوتو ډیره اندیښنه وي، خدائے دې نۀ کړي که د دې ذرې حلق ته لاړې نو روژه به ماته شي-

اللہ پاک دې مونږ ته د صحیح اسلامی احکامو د زده کولو او پۀ هغې باندې د عمل کولو توفیق راعطا کړي- **أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ-**

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! **صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد**

د أسماء الحُسنى برکتونه (وظیفه)

يَا مُؤَخَّرُ

څوک چې هره ورځ **يَا مُؤَخَّرُ** سل [100] کرته لولي **إِنَّ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!**

د هغه ټول کارونه به پوره کيږي- (2)

اللہ پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفیق راعطا کړي-

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ-

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! **صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد**

1... جنات کو برا بھلا کہنا کیسا؟، صفحہ: 10۔

2... مدنی پنچ سورہ، صفحہ: 255۔